

આપતીકાલનો ઉજાસ

રીયા તુષાર શાહ ધોરણ-૮

સ્કૂલ ઓફ એચીવર અભ્યાસમાં તેજસ્વી એવી રીયા ઈતર પ્રવૃત્તિઓમાં પણ વિશેષ ઋચિ ધરાવનાર વિદ્યાર્થીની છે. જન્મષ્ટમી હરિફાઈમાં ૬૨ વર્ષ ભાગ લઈ પ્રથમ ક્રમે કાયમ વિજેતા બને છે. ઉપરાંત તે ચિત્રકલા અને ડાન્સ જેવી ઈતર પ્રવૃત્તિઓમાં પહેલેથી જ વધુ રસ ધરાવે છે. રીયા ઈ-ટીવીના કાર્યક્રમમાં પણ ભાગ લઈ ચૂકી છે. સરળ સ્વભાવ ધરાવતી આ વિદ્યાર્થીની સત્યપ્રિય પણ છે અને ખોટા સામે હંમેશા ગુસ્સો કરે છે. ભવિષ્યમાં આઈએએસ ઓફિસર બનવાની મહત્ત્વાકાંક્ષા તે ધરાવે છે.

મેડીકલ વિદ્યાશાખામાં ૨૩મીથી પ્રવેશ પ્રક્રિયાનો આરંભ થશે

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ રાજ્યમાં ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહ બાદ મેડીકલ વિદ્યાશાખામાં પ્રવેશ માટે ૨૩મી થી પ્રવેશ પ્રક્રિયા (ફોર્મ)નું વિતરણ શરૂ થશે અને તેની સાથે પ્રવેશ પ્રક્રિયા હાથ ધરાશે. મેડીકલ કોલેજોમાં બેઠકોનો વધારો થતાં આ વખતે સૂત્રો પાસેથી પ્રાપ્ત વિગતો મેડીકલમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશ મેળવી શકશે. આરોગ્ય અને તબીબી શિક્ષણ આરોગ્ય અને તબીબી શિક્ષણ સાથે સંકળાયેલ સૂત્રો પાસેથી પ્રાપ્ત વિગતો મુજબ ગત ૧૧મી મેના રોજ ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાનપ્રવાહનું પરિણામ જાહેર થયું હતું. આ પરિણામ આગામી બેઠકો આવેલી છે. આ વર્ષે ગાંધીનગર અને પાટણ ખાતે નવી બે મેડીકલ કોલેજોને એમસીઆઈની મંજૂરી મળે તેવી શક્યતા છે. જે મંજૂરી મળે તો આ બંને કોલેજોમાં કુલ ૩૦૦ બેઠકો સાથે શરૂ થશે અને ભાવનગરની કાર્યરત મેડીકલ કોલેજમાં પણ ૫૦ બેઠકોનો વધારો થનાર છે. આમ રાજ્યમાં મેડીકલ કોલેજોમાં ૩૫૦ જેટલી બેઠકોનો વધારો થાય તેવી શક્યતા સેવાઈ રહી છે.

ગત વર્ષે મેડીકલ વિદ્યાશાખામાં ૭૬.૨૨ ટકાએ પ્રવેશ અટક્યો હતો. આ વર્ષે ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહનું પરિણામ નીચે આવતા મેડીકલ વિદ્યાશાખામાં બે ટકા જેટલું નીચે પ્રવેશ અટકશે.

ગાંધીનગરના મેયર મહેન્દ્રસિંહ રાણાએ 'આતંકવાદ વિરોધ દિવસ' અંગેના શબ્દ લેવાડાવ્યા અને સૌ એકજુથ થઈ રાષ્ટ્રને સમર્પિત બને તેમ જણાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે રક્તદાન કરનાર યુવા મિત્રોનું પુષ્પોથી અભિવાદન કર્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં નિશીથભાઈ, સંજીવ મહેતા, રજનીકાન્ત સુથાર, દશરથ લીલાચીયા, દિનેશભાઈ પટેલ, ભાનુભાઈ, ગાંધીનગર યુનિવર્સિટી કોર્પોરેટર અશોકભાઈ શ્રીમાળી, જયદેવસિંહ ઠાકોર, કમ્પ્યુ નિમાવત, મયુર જોષી, નારણ મકવાણા, હીનાબેન, કાર્તિક, અમીન ચૌધરી, બલ્લભેન્દ્ર મેડીકલ ઓફિસર મનોજ પટેલ વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા અને કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યું હતો.

ગઢવી સમાજના વિદ્યાર્થીઓને રાહતદરે નોટબુક-યોપડાનું વિતરણ

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ અખિલ ગુજરાત ચારણ ગઢવી સમાજ ટ્રસ્ટ ગાંધીનગરના મહામંત્રીશ્રી ભરતભાઈ કવિએ અખબારી યાદીમાં જણાવેલ છે કે ગાંધીનગર સ્થિત ગઢવી સમાજના ધોરણ-૫ સુધીના વિદ્યાર્થીઓને બે-ડઝન નોટબુક અને ધોરણ-૫ પછીના વિદ્યાર્થીઓને બે-ડઝન કુલસ્કેપ યોપડાનું અગાઉની જેમ રાહતદરે વિતરણ કરવાનું નક્કી કરેલ છે. જેથી ગાંધીનગરમાં રહેતા ગઢવી સમાજના વિદ્યાર્થીઓ/વાલીઓએ તા. ૩૦ મેના રોજ દરેક સેક્ટર-૨૪માં ટિપકભાઈ ગઢવીને ત્યાં નોટબુક/યોપડા મેળવી લેવા જણાવવામાં આવેલ છે.

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ નહેરુ યુવા કેન્દ્ર ગાંધીનગર, જુનિયર સિટીઝન્સ કાઉન્સિલ અને યુવા દિશા કેન્દ્ર ગાંધીનગરના સંયુક્ત ઉપક્રમે તા. ૨૧મી મે-૨૦૧૨ને સોમવારે આતંકવાદ વિરોધ દિન નિમિત્તે રક્તદાનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. બલ્લભેન્દ્ર સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે યોજાયેલા રક્તદાન કાર્યક્રમમાં ગાંધીનગરના મેયર મહેન્દ્રસિંહ રાણાએ 'આતંકવાદ વિરોધ દિવસ' અંગેના શબ્દ લેવાડાવ્યા અને સૌ એકજુથ થઈ રાષ્ટ્રને સમર્પિત બને તેમ જણાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે રક્તદાન કરનાર યુવા મિત્રોનું પુષ્પોથી અભિવાદન કર્યું હતું. સમગ્ર કાર્યક્રમમાં નિશીથભાઈ, સંજીવ મહેતા, રજનીકાન્ત સુથાર, દશરથ લીલાચીયા, દિનેશભાઈ પટેલ, ભાનુભાઈ, ગાંધીનગર યુનિવર્સિટી કોર્પોરેટર અશોકભાઈ શ્રીમાળી, જયદેવસિંહ ઠાકોર, કમ્પ્યુ નિમાવત, મયુર જોષી, નારણ મકવાણા, હીનાબેન, કાર્તિક, અમીન ચૌધરી, બલ્લભેન્દ્ર મેડીકલ ઓફિસર મનોજ પટેલ વગેરે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા અને કાર્યક્રમને સફળ બનાવ્યું હતો.

સ્પીટ સ્ટેટીંગ ક્રોમ્પીટીશન વિનર્સ : અમદાવાદની સેન્ટ એવિયસ લોયલા સ્કૂલ ખાતે સ્પીટ સ્ટેટીંગ ક્રોમ્પીટીશન ગત તા. ૧૯, ૨૦ મેના રોજ યોજાઈ હતી. આ સ્પર્ધામાં ગાંધીનગરના ખેલાડી નીલાંશુ પ્રતમ ક્રમે, અમી, રૂમીત, ક્વાઈવ અને નીલ દ્વિતિય ક્રમે તથા મંબન તૃતીય ક્રમે વિજેતા બન્યા છે. ગાંધીનગરનું ગૌરવ વધારનારા આ ખેલાડીઓ ક્રોય પુલકીટસિંહ બડવાલ અને વસીમ મનસુરી પાસે તાલીમ લઈ રહ્યા છે.

એફવાય બીએસસીમાં ૧૨મી જૂનથી પ્રવેશ ફોર્મ વિતરણ થશે

કોલેજોમાં ૧૨થી ૧૪ જૂન સુધી ફોર્મ સ્વીકારાશે : ૭૮૦૦ બેઠકો : પહેલી જુલાઈથી નવા સત્રનો વિધિવત પ્રારંભ થશે

અમદાવાદ, તા. ૨૧ ગુજરાત યુનિવર્સિટી સંલગ્ન સાયન્સ કોલેજોમાં પ્રથમ વર્ષ બીએસસીમાં પ્રવેશ માટેની પ્રક્રિયાનો તા. ૧૨મી જૂનથી શરૂ થશે. હાલ સાયન્સની ૨૮ કોલેજોમાં કુલ ૭૮૦૦ બેઠકો છે. પ્રવેશ ફોર્મ પ્રત્યેક કોલેજોમાં મળશે અને સ્વીકારાશે. સાયન્સ કોલેજોમાં નવા શૈક્ષણિક સત્રનો પહેલી જુલાઈથી પ્રારંભ થશે. ગુજ. યુનિ. સંલગ્ન કોલેજોમાં ગત વર્ષે આશરે એક હજાર બેઠકો ખાલી રહી હતી. ગત વર્ષે એન્જિ. માં ૩૫ ટકાએ પ્રવેશ મળી જવાથી સાયન્સ કોલેજોને ફટકો પડ્યો હતો. હાલ શહેર અને ગ્રામ્યની સાયન્સની ૨૮ કોલેજોમાં અંદાજે ૭૮૦૦ બેઠકો છે. ચાલુ વર્ષે સાયન્સ કોલેજોમાં તા. ૧૨મી જૂનથી પ્રવેશ ફોર્મના વિતરણની અને સ્વીકારવાની પ્રક્રિયા હાથ ધરાશે. જેમાં તા. ૧૪મી જૂન સુધી ફોર્મ સ્વીકારાશે. ત્યારબાદ ૧૮મી જૂનથી પ્રથમ પ્રવેશ યાદી જાહેર થશે. જેની ફી તા. ૧૮ અને ૧૯મી જૂને દરમિયાન સ્વીકારાશે. ત્યારબાદ તા. ૨૦મી જૂને બીજી પ્રવેશ યાદી જાહેર થશે. જેની ફી તા. ૨૦ અને ૨૧મી જૂન દરમિયાન સ્વીકારાશે. ત્યારબાદ તા. ૨૨મીએ ત્રીજી પ્રવેશ યાદી જાહેર થશે. જેની ફી તા. ૨૨ અને ૨૩મી જૂન દરમિયાન ફી સ્વીકારાશે. ઉલ્લેખનીય છે કે શહેરમાં ૮ અને ગ્રામ્યમાં ૨૦ જેટલી કોલેજો છે. ગુજ. યુનિ. દ્વારા સેમીસ્ટર પદ્ધતિનો અમલ કરવા બાદ યુનિવર્સિટીના શૈક્ષણિક કેલેન્ડરમાં ફેરફાર થઈ ગયો છે. જેના કારણે ચાલુ વર્ષે પ્રવેશ કાર્યવાહીની તારીખ બંધાવી પડી છે. વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ વર્ષ બીએસસીમાં ઈલેક્ટ્રોનિક્સ, સેરેક્ટરીક, જીઓલોજી અને ક્રોમ્યુટર સાયન્સ જેવા વિષયો પસંદ કરી શકશે. વિદ્યાર્થીઓએ અરજીપત્રની સાથે ફોટો પણ મૂકવો પડશે. ગુજ. યુનિ.ના કુલપતિએ જણાવ્યું હતું કે સાયન્સના વિષયો વધારે હોવાથી વિદ્યાર્થીઓને ઘણી તક રહેલી છે. જેના કારણે મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશ મેળવી શકશે.

કિષ્ના સ્કૂલ ઓફ સાયન્સની વિદ્યાર્થીનીઓ ઝળકી

ગાંધીનગર, તા. ૨૧ શહેરમાં કાર્યરત પ્રતિષ્ઠિત શાળા કિષ્ના સ્કૂલ ઓફ સાયન્સની બે વિદ્યાર્થીનીઓએ ચાલુ વર્ષે લેવામાં આવેલી ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાહની પરીક્ષામાં ઉચ્ચ પરિણામ પ્રાપ્ત કરીને શાળાને તથા પોતાના પરિવારજનોને ગૌરવ અપાવ્યું છે. ધીરલ જયેશભાઈ શાહે બાયોલોજીમાં ૯૭, કેમિસ્ટ્રીમાં ૯૨, ફિઝિક્સમાં ૯૨ અને ગુજકેટમાં ૯૧

ટકા માર્ક્સ તથા નિરાલી એસ ગોંડાનીએ બાયોલોજીમાં ૯૩, કેમિસ્ટ્રીમાં ૮૮, ફિઝિક્સમાં ૯૨ અને ગુજકેટમાં ૯૨ માર્ક્સ મેળવ્યા છે.

ભારતીય સાહિત્યના મર્મજ્ઞ અભ્યાસી ડૉ. ભોળાભાઈ પટેલ

ગાંધીનગર જિલ્લાના સોજા ગામના વતની તરીકે સર્વ વિદ્યાલય કેળવણી મંડળ કડીના પ્રમુખ તરીકે અને ભારતીય સાંસ્કૃતિક વિરાસતના ઉદ્દેશના તરીકે પણ આપણી સાથે જોડાયેલા પદ્મશ્રી ભોળાભાઈ પટેલનું દેહાવસાન થયું છે. ત્યારે એમને શ્રદ્ધાંજલિ પાઠવતાં એમની સિદ્ધિયાત્રા ઉપર પણ એક નજર નાખીએ.

પોતાના વતનમાં જ લીધું. માધ્યમિક શિક્ષણ ઉત્તર ગુજરાતના કાશી તરીકે ખ્યાત સર્વ વિદ્યાલય, કડીમાં. અહીંના ગુરુજનો મોહનલાલ પટેલ, અંબાલાલ પટેલ વગેરેએ સાહિત્ય સંસ્કારની દિશા આપી અને વિદ્યાલયના સમૃદ્ધ ગ્રંથાલયે ઉદીપનનું કામ કર્યું. અહીં ટાગોર, શરદભાષુ, તારાશંકર, વિ સ ખાંડેકર, સાને ગુજુલ, ૨૦ દેસાઈ, મુનશી, કૃષ્ણકેતુ વગેરે ખૂબ ગ્રંથો. ક્યોકે અહીં સાહિત્ય

યુગનાયક સ્વામી વિવેકાનંદ - રજનીકાંત ભટ્ટ

|| સાતમો મણકો || પોતાનું સમગ્ર જીવન ભારતને સમર્પિત કર્યું. આથી સ્વામીજીએ તેમનું નામ પાડ્યું ભગિની નિવેદિતા. જે જે ગુડવીન લઘુલિપિમાં અત્યંત પ્રવીણ હતા અને સ્વામીજીના ઘણા ઉપદેશો અને પ્રવચનો માટે વિશ્વના લોકો હંમેશા તેમના ઋણી રહેશે. પોતાના ગુરુભાઈ સ્વામી સારદાનંદને લંડનમાં અને સ્વામી અભેદાનંદને અમેરિકામાં વેદાંત પ્રચારનું કાર્ય સ્વામીજીએ સોંપ્યું. હવે, માતૃભૂમિ ભારતને પોકાર સ્વામીજીને સંભળાઈ રહ્યો હતો. માતૃભૂમિ ભારત પોતાના દિગ્વિજયી પુત્રનું સ્વાગત કરવા અને તેના સંદેશને સાંભળવા તત્પર હતી. સ્વામીજીએ યુરોપના માર્ગે ભારત આવવા લંડન છોડ્યું. સ્વામીજી પોતાની માતૃભૂમિ ભારતના વિચારોમાં મગ્ન થઈ ગયા. સન ૧૮૮૩થી સન ૧૮૯૭ સુધી સ્વામીજી અમેરિકા અને યુરોપના વિવિધ શહેરોમાં ગયા. ત્યાંના લોકોને આપણા સનાતન ધર્મની મહાનતા, વિશાળતા અને ગહનતાની અનુભૂતિ કરાવી. ભારતની સુષુપ્ત, નિદ્રિત શક્તિને જાગ્રત કરી. ભારતને બતાવી. આ સ્વળ અર્ચન સુંદર હતું. અહીં અંતેવાસી શિષ્યોને સ્વામીજીએ તાલીમ આપી. અહીં કુમારી એલન વાલ્ડેએ સ્વામીજી માટે ઘણું કામ કર્યું. તેણીએ 'થ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ટેક્સ'માં સ્વામીજીના એ અગ્નિમંત્રો શબ્દ કહ્યાં છે. આ સ્વળ તીર્થસ્થાન બની ગયું છે. આ સમય દરમિયાન સ્વામીજીએ કેટલાક અમેરિકન શિષ્યોને મંત્ર દીધા તેમજ સંચયત દીધા આપી. હવે સ્વામીજીએ ઈંગ્લેન્ડ તરફ ધ્યાન કેન્દ્રીત કર્યું. ૧૭ ઓગષ્ટ, ૧૮૯૫ના રોજ લેવેન્ટ સાથે લંડન જવા નીકળ્યા. વચ્ચે પેરિસ, આલ્બ પહાડ, જીનીવા, સ્વીટ્ઝર્લેન્ડ વગેરે સ્થળોએ રોકાયા. જર્મનીના દાર્શનિક પોલ ડેયસને પણ મળ્યા. લંડનમાં સ્વામીજી કુ. હેનરિટા મૂલર અને ઈ ટી સ્ટીના મહેમાન બન્યા. અહીં ચાર માસના રોકાણ દરમિયાન વિશ્વ-વિખ્યાત જર્મન તત્ત્વચિંતક પ્રો. મેક્સ મૂલરને પણ મળ્યા. સ્વામીજીએ અથાક પરિશ્રમ દ્વારા વિદેશની ધરતી પર ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વેદાંતના પ્રચાર માટે લોકોનું ઈપેટેપી નીચોવી નાખ્યું. સન ૧૮૯૬માં તેમણે વખત લંડનની મુલાકાત લીધી. ઈંગ્લેન્ડે કેપ્ટન અને શ્રીમતી જે એચ સેવિયર, માર્ગરેટ નોબેલ (ભગિની નિવેદિતા), કુ. હેનરિટા મૂલર અને ગુડવીન જેવા મૂલ્યવાન મિત્રો અને શિષ્યો આપ્યા. ભગિની નિવેદિતામાં પ્રખર વિદ્વતા અને હિંમતના સુયોગ જોવા મળે છે. તેમની જ્ઞાન મેળવવાની આબુરતા અદ્ભૂત હતી. સ્વામીજીની પ્રેરણા અને માર્ગદર્શનથી તેમણે ભારતીય સંસ્કૃતિને આત્મસત્કાર કરી. તેમણે ભારતમાં નારી જાગૃત અને નારી શિક્ષણની શરૂઆત કરી. તેમણે

પરદેશથી સ્વામીજી જ્યારે પાછા આવી રહ્યા હતા ત્યારે એક અંગ્રેજ મિત્રે તેમને પૂછ્યું, 'ચાર વરસના વિલાસી, વૈભવશાહી અને શક્તિશાળી પશ્ચિમી દેશોના અનુભવ પછી તમારી માતૃભૂમિ તમને કેવી લાગશે?' સ્વામીજીના જવાબમાં ભારત પ્રત્યેનો તેમનો અસીમ અને અમર પ્રેમ અભિવ્યક્ત થતો હતો. સ્વામીજીએ જવાબમાં કહ્યું, 'વિદેશ જતાં પહેલાં પણ હું મારી માતૃભૂમિને ચાહતો હતો. પરંતુ હવે તો મને એવું લાગે છે કે જાણે ભારતનો એક એક રજકણ મારે માટે પવિત્ર છે. ભારતનો વાયુ મારે મન પવિત્ર છે. ભારત પુષ્પભૂમિ છે, તીર્થભૂમિ છે.' સ્વામી વિવેકાનંદના સ્વદેશ-ગમનના સમાચાર ભારત પહોંચી ચૂક્યા હતા. દેશભરમાં એમના લીરોચિત, ભવ્યાતિભવ્ય સન્માનની તૈયારીઓ શરૂ થઈ ગઈ હતી. ભારતના નાના-મોટા શહેરોને સ્વામીજીના સ્વાગત માટે સમિતિઓની રચના કરવામાં આવી હતી. આ તો ભારતમાતાના મહાન સાપૂત સ્વામી વિવેકાનંદની વિજયોલ્લાસપૂર્ણ વાપસીનો મહોત્સવ હતો. અમેરિકા અને યુરોપમાં ભારતીય અધ્યાત્મનો વિજયવજ્ર લહેરાવીને સાડા ત્રણ વર્ષ પછી જ્યારે સ્વામીજી પાછા ભારત આવ્યા ત્યારે ભારતમાતાના આ પનોતા પુત્રને દેશવાસીઓએ ભવ્ય અને ઐતિહાસિક સ્વાગત કર્યું. આ સ્વાગત ભારતી ઈતિહાસની એક વિરલ ઘટના છે. (અખણ)

ગરવા સાહિત્યકાર સ્વ. ભોળાભાઈ પટેલનું કૃતિવલ
કવિત્વ : અનુપા, પૂર્વાપર, કાલપુરુષ, ભારતીય ટૂંકી વાર્તા, આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા, અણેય : એક અધ્યયન, સાહિત્યિક પરંપરાનો વિસ્તાર, મળી માતૃભાષા મને ગુજરાતી, ભારતીય ઉપન્યાસ પરંપરા ઓર ગ્રામકેન્દ્રી ઉપન્યાસ, આવ, ગિરા ગુજરાતી, વાગ્વિશેષ.
પરિચય પુસ્તિકા : સુરદાસની કવિતા, રવીન્દ્રનાથની સાહિત્યસૃષ્ટિ, અણેય, ઉમાશંકર જોશી, જૈનેન્દ્રકુમાર, કવિકથા : રવીન્દ્રનાથ અણેય - ઉમાશંકર.
નિબંધ : વિદિશા, કાંચનજંથા, બોલે ઝીણા મોર, શાલભંજિકા, ચૈતર ચમકે ચાંદની, વિદિશા (હિન્દી), ચિત્રકૂટના ઘાટ પર, તેષો દિશુ : ચૂંટેલા નિબંધો.
બ્રમણવૃત્ત : પૂર્વોત્તર, રાધે તારા ડુંગરિયા પર, દેવોની ઘાટી, દેવાત્મા હિમાલય, દશ્યાવલી, યુરોપ અનુભવ, દેવોંકી ઘાટી (હિન્દી).
ગુજરાતીમાં અનુવાદ : અસમિયામાંથી : સુરજમુખીનું સ્વપ્ન (સૈયદ અબ્દુલ મલિક), ઈયારુઈગમ (વીરેન્દ્રકુમાર ભટ્ટાચાર્ય), સમકાલીન અસમિયા કવિતા (સંકલન), કામરૂપા (નિમલપ્રભા પરદેવે, નીલમણઈ કુકુન, હીરેન ભટ્ટાચાર્ય). અંગ્રેજીમાંથી : વિષ્ણુ દિગમ્બર (વી આર આચવલે), ગુરુ નાનક (ડૉ. નાનકસિંઘ), શંકરદેવ (ડૉ. મહેશ્વર નિયોગ), સંપત્તિનું સર્જન (આર એમ લાલા), બંગાળી સાહિત્યના ઈતિહાસની રૂપરેખા (ડૉ. સુકુમાર સેન). બંગાળીમાંથી : વનલતા સેન (જીવાનંદ દાસ), સ્વર્ગની નીચે મનુષ્ય (સુનીલ ગંગોપાધ્યાય), ચાર અધ્યાય (રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર), નગન નિર્જન હાથ (જીવાનંદ દાસ), બુદ્ધનું નિર્વાણ અને બીજી વાતો (સંકલન), ગીત પંચશતી (ઉમાશંકર જોશી અને અન્ય સાથે), ચૈતન્ય મહાપ્રભુ (નગીનદાસ પારેખ સાથે), અધુનિક બંગાળી કવિતા. હિન્દીમાંથી : વિદમ્બરા (સુમિત્રાનંદ પંત), મોહન રાકેશ (પ્રતિભા અગ્રવાલ), અંગણની પારદાર (અણેય), બીજાના પગ (શ્રીકાન્ત વર્મા), પુરુષોત્તમ (જગદીશ નારાયણ), સત્યાનુસરણ (શ્રી શ્રી અનુકૂલવંદ), હર્ષચરિત : એક સાંસ્કૃતિક અધ્યયન (વાસુદેવ શરણ અગ્રવાલ), ગોત્રયાન (અય્યપ પાણિકર).
ગુજરાતીમાંથી હિન્દી : નિશીથ એવમ અન્ય કવિતાએ (ઉમાશંકર જોશી), પ્રાચીના (ઉમાશંકર જોશી), અખા (ભૂપેન્દ્ર ત્રિવેદી). સંપાદિત ગ્રંથોની સંખ્યા : ૨૫

વલ્લભભાઈ ક્રેલેજમાં વ્યાખ્યાતા તરીકે અને ત્યારબાદ ૧૯૬૯થી ૧૯૯૪ સુધી નિવૃત્તિપરંત ગુજરાત યુનિવર્સિટીના હિન્દી વિભાગમાં પ્રારંભમાં વ્યાખ્યાતા, રીડર અને ત્યારબાદ પ્રોફેસર અને અધ્યક્ષ તરીકે સેવાઓ આપી. સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હીની કારોબારી સમિતિના સભ્ય તરીકે બે સત્ર અને ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર તથા ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદના અધ્યક્ષ તરીકે પણ એમણે પોતાની સંનિષ્ઠ સેવાઓ આપી. ભારતીય સાહિત્યના મર્મજ્ઞ અભ્યાસી ડૉ. ભોળાભાઈ પટેલ સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હીના સર્વોચ્ચ સન્માન - ફેલોશીપ - થી પણ વિભૂષિત છે. ઉલ્લેખનીય છે કે તેમના પૂર્વ ગુજરાતીમાં ફક્ત કાકાસાહેબ કાલેલકર, વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી, ઉમાશંકર જોષી અને રાજેન્દ્ર શાહને આ સન્માન એનાયત કરવામાં આવ્યું હતું. હિન્દી ભાષા, સાહિત્ય તથા તુલાનાયક સાહિત્યના પ્રતિભાસંપન્ન વિદ્વાન અધ્યાપક તરીકે સારાય ભારતવર્ષમાં એમનું નામ જાણીતું છે. પૂર્વોત્તર ભારતીય ભાષાઓ - સવિશેષતઃ બંગાળી, ઉડિયા અને અસમિયામાંથી ઉત્તમ અંગ્રેજીનું અવતરણ કરીને ગુજરાતી ભાષાને એમણે સમૃદ્ધ કરી છે. એમનું નિબંધ સાહિત્ય - પ્રવાસ નિબંધો ગુજરાતી સાહિત્યનું આગવું ઘરેણું છે. આ નિબંધોમાં તેમની છલકતી રસિકતા, સૌંદર્યનો વેષ દૃષ્ટિ અને

એતિહાસિક, સાંસ્કૃતિક સંદર્ભોનું ગહન જ્ઞાન તથા સ્વળવિશેષની લોકપ્રચલિત માન્યતાઓની ઓચિંત્યપૂર્ણ સરસ ગૂંચણી ઊડીને આંખે વળગે છે. એમના નિબંધો વાંચતાં જ જે તે સ્વળ વિશેષનો પ્રવાસ કરવાની ઉત્કટ ઈચ્છા થાય અથવા જો તે સ્વળ જોયું હોય તો પ્રખ્ન ઉદ્ભવે કે આવું તો આપણે ક્યાં ક્યાં જોઈએ? નિબંધોની રચનારીતિ પણ એવી છે જાણે તે બોલે છે અને આપણે સાંભળીએ છીએ. અભિવ્યક્તિ સરળ અને હલ્લ. વિવેચન ગુણાનુરાગી અને આસ્વાદ્યમૂલક રહ્યું છે. બીજા શબ્દોમાં

તેઓશ્રી 'વિકસીત સંવેદનશીલતા અને પરિપૂર્ણ રસ-ઋચિના વિવેચક છે.' આધુનિકતા અને પાશ્ચાત્ય પ્રભાવના વિશેષ સંદર્ભમાં 'અણેય : એક અધ્યયન' (૧૯૭૭) પીએચડીની ડિગ્રી માટે એમણે તૈયાર કરેલ શોધપ્રબંધ અણેય ઉપરનાં આજ સુધીનાં સંશોધનોમાં અદ્વિતિય સ્થાન ધરાવે છે. 'પરબ'ના તંત્રીલેખોમાં સાહિત્યિક પત્રકારત્વના આદર્શની દિશા એમણે ખોલી આપી છે તેમજ જ્યાં જરૂર જણાઈ છે ત્યાં દો ટૂંક શબ્દોમાં પોતાનું મંતવ્ય કરતો અપચક્રા

પદ્મશ્રી ભોળાભાઈ પટેલને મળેલા પુરસ્કાર - એવોર્ડ

૨૦૧૦	સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી દ્વારા સર્વોચ્ચ સન્માન, ફેલોશીપથી વિભૂષિત
૨૦૦૮	'પદ્મશ્રી'થી વિભૂષિત (ભારતના રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા)
૨૦૦૫	સ્વામી સચ્ચિદાનંદ પુરસ્કાર (ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ)
૨૦૦૫	ગૌરવ પુરસ્કાર (ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર)
૨૦૦૫	મનુભાઈ પંચોળી દર્શક પુરસ્કાર (દર્શક ફાઉન્ડેશન)
૨૦૦૩	સારસ્વત ગૌરવ એવોર્ડ (અમદાવાદ)
૨૦૦૩	કેન્દ્રીય હિન્દી નિદેશાલય, નવી દિલ્હી દ્વારા અહિન્દી ભાષી લેખકને હિન્દી લેખન : ભારતીય ઉપન્યાસ પરંપરા ઓર ગ્રામકેન્દ્રી ઉપન્યાસ માટે એક લાખ રૂપિયાનો પુરસ્કાર
૧૯૯૯	સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી (અનુવાદ પુરસ્કાર)
૧૯૯૮	યુજીસી ઈમેરિટસ પ્રોફેસર
૧૯૯૭	ધનશ્યામદાસ સરાફ પુરસ્કાર (દેવાત્મા હિમાલય માટે)
૧૯૯૬	શ્રી અનંતરાય રાવળ વિવેચન એવોર્ડ
૧૯૯૫	સ્વજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક (ગુજરાત સાહિત્યસભા, અમદાવાદ)
૧૯૯૪	જેઠાલાલ જોશી પુરસ્કાર (ગુજરાત પ્રાન્તીય રાષ્ટ્રભાષા પ્રચાર સમિતિ)
૧૯૯૩	સાહિત્ય અકાદમી, નવી દિલ્હી દ્વારા પુરસ્કૃત (૧૯૯૨, દેવોની ઘાટી)
૧૯૯૦	હિન્દીના રાષ્ટ્રીય અધ્યાપક (યુજીસી)
૧૯૯૦	સૌહાર્દ પુરસ્કાર (ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનૌ)
૧૯૮૦	કાકાસાહેબ કાલેલકર પુરસ્કાર (વિદિશા માટે)